

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชี ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 197 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2560, หน้า 1-8)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการสำนักงานบัญชี ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่แอนด์มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.608-610) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 ราย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนสำนักงานบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2560, หน้า 1-8)

สำนักงานบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ	
จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ราย)
197	132

สำหรับผู้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยจำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารสำนักงานบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการที่ได้รับการรับรองเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวน 1 แห่ง เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview)
2. ผู้บริหารสำนักงานบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการที่ยังไม่ได้รับการรับรองเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำนวน 1 แห่ง เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview)
3. เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในโครงการสำนักงานบัญชีคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group interview) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้ ผู้อำนวยการกองกำกับบัญชีธุรกิจ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ และนักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้
2. การจัดทำโครงสร้างของแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามมี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบธุรกิจของสำนักงานบัญชี ได้แก่ เจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ซึ่งลักษณะคำถามจะเป็นแบบเลือกตอบหลายตัวเลือก ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ด้านข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี ด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี ด้านการจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี ด้านการติดตาม ตรวจสอบของสำนักงานบัญชี และด้านการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี ตามลำดับ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ค่าระดับของลิเคิร์ต (Likert Scales) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ โดยเป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบเขียนอธิบายลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open end)

สำหรับแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ด้านข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี ด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี ด้านการจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี ด้านการติดตาม ตรวจสอบของสำนักงานบัญชี และด้านการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี ตามลำดับ

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีได้ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 3.1 อาจารย์ประจำสาขาภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 3.2 ผู้ทำบัญชี

3.3 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ได้ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการศึกษาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้คำถามชัดเจน สามารถสื่อความหมายได้ตรงประเด็นและเหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำข้อมูลมาหาค่า IOC ผลที่ได้จากตรวจสอบปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกัน และแบบสัมภาษณ์มีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกัน

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของ Frederick, and Lori-ANN (2012, pp.443-444) ซึ่งกำหนดค่าความเชื่อมั่นไว้เท่ากับ 0.70 ปรากฏว่าแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ถือว่ามีความน่าเชื่อถือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการ 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากผู้ประกอบการสำนักงานบัญชี ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 132 สำนักงาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำส่งแบบสอบถามไปให้ทางไปรษณีย์ และให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยโดยตรง ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 132 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้หลักการทางสถิติ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัสประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ LSD ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบธุรกิจของสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ ใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามรูปแบบธุรกิจ โดยใช้ F-test และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ LSD (Least Significant Difference)

4. เก็บรวบรวมข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดสมุทรปราการ ตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิเคราะห์แยกเป็นหมวดหมู่ และสรุปข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ 3 กลุ่ม

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การแปลความหมายของระดับคะแนนในส่วนที่ 2 ได้แปลผลระดับการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของของลิเคิร์ท (Likert Scales) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนเริ่มต้นตั้งแต่ 1.00-5.00 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 112)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เกิดขึ้นได้ โดยแสดงเป็นจำนวน

2. ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลรวมทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวม ทั้งหมดมีค่าเป็นร้อย

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left[\frac{\sum fx}{n} \right]^2}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนแต่ละจำนวนที่ยกกำลังสอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) (Best and Kahn, 1998, p.406)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = อัตราส่วนของความแปรปรวน (Variance ratio)

MS_b = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ใช้วิธีของ Least Significant Difference (LSD)

$$\text{สูตร } LSD = t_{\infty} \sqrt{MS_w \left[\frac{n_1}{n_1} + \frac{n_2}{n_2} \right]}$$

เมื่อ LSD = Least Significant Difference

t = การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n_1, n_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2